ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
	ဥယျောဇဉ်		
၁။	နိဒါန်း		၁ - ၂
၂။	**အပိုင်း(၁) - ရည်ရွယ်ချက်၊ လမ်းညွှန်မှုများနှင့် အခြေခံမှုများ**		
	အခန်း(၁)-	ရည်ရွယ်ချက်များ	၃
	အခန်း(၂)-	လမ်းညွှန်မှုများ	၄
	အခန်း(၃)-	အခြေခံမှုများ	၄ - ၆
၃။	**အပိုင်း(၂) - မြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲခြင်း**		
	အခန်း(၁)-	အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီ ဖွဲ့စည်းခြင်း	၇ - ၉
	အခန်း(၂)-	မြေအမျိုးအစားနှင့် မြေအတန်းအစား များ သတ်မှတ်ခြင်း	၉ - ၁၀
	အခန်း(၃)-	မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက် အလက် စီမံခန့်ခွဲခြင်း	၁၀ - ၁၃
၄။	**အပိုင်း(၃) - စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲခြင်း**		
	အခန်း(၁)-	စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှု မြေပုံရေးဆွဲခြင်း	၁၄ - ၁၆
	အခန်း(၂)-	ဇုန်များသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်း	၁၆ - ၁၉
	အခန်း(၃)-	တစ်သီးပုဂ္ဂလလျှောက်ထား၍ မြေအသုံး ချမှု ပြောင်းလဲခြင်း	၁၉ - ၂၀

စဉ်		အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅။	အပိုင်း(၄)	- အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသော မြေများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခြင်း	၂၁ - ၂၄
၆။	အပိုင်း(၅)	- မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း နှင့် ပြန်လည်အစားထိုးဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ	၂၅ - ၂၆
၇။	အပိုင်း(၆)	- မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် အယူခံခြင်း	
		အခန်း(၁) - မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်း	၂၇ - ၂၈
		အခန်း(၂) - အယူခံခြင်း	၂၉
၈။	အပိုင်း(၇)	- မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခများ စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း၊ မြေလွှဲပြောင်းခနှင့် ထိုက်သင့်သောတံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကိစ္စရပ်များ	၃၀ - ၃၄
၉။	အပိုင်း(၈)	- တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများ	၃၅ - ၃၇
၁၀။	အပိုင်း(၉)	- အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ၏ တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးများ	၃၈ - ၃၉
၁၁။	အပိုင်း(၁၀)	- ဥပဒေများ သဟဇာတဖြစ်စေခြင်းနှင့် ဥပဒေအသစ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း	၄၀
၁၂။	အပိုင်း(၁၁)	- စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့် အကဲဖြတ်မှု	၄၁ - ၄၃
၁၃။	အပိုင်း(၁၂)	- သုတေသနပြုခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း	၄၄ - ၄၆
၁၄။	အပိုင်း(၁၃)	- အထွေထွေ	၄၇

ဥပဒေ့ဗျာဓင်

၁။ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု၊ ရေအရင်းအမြစ်ကြွယ်ဝမှု၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်မှု၊ မြို့ပြနှင့်လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အေးချမ်းသာယာမှု၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းမှုတို့အတွက် နိုင်ငံအဝန်းရှိ မြေအရင်းအမြစ်များကို မျက်မှောက်ကာလအတွက်သာမက အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်များအတွက်ပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစား စီမံခန့်ခွဲ ဆောင်ရွက်သွားကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

၂။ မြေအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲရာတွင် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ဥပဒေရေးရာနှင့် လူမှုရေးရှုထောင့်စုံမှ သုံးသပ်ပြီး မှန်ကန်ပြည့်စုံသည့် မူဝါဒ၊ ခိုင်မာသည့် ဥပဒေမူဘောင်နှင့် စွမ်းရည်ရှိသည့် မြေစီမံအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်များကို ချမှတ်ကျင့်သုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် လွန်စွာအရေးကြီးလှပေသည်။

၃။ မြေအသုံးချမှုမူဝါဒဆိုသည်မှာ မြေအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်းနှင့် ခွဲဝေ နေရာချထားခြင်းကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး အစိုးရတစ်ရပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အစီအမံများကို တရားဝင်ဖော်ထုတ်ကြေညာချက်ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ၎င်းမူဝါဒတွင် အစိုးရနှင့် မြေအရင်းအမြစ်များ၏ မူလပိုင်ရှင် ပြည်သူများအကြား မြေနှင့်သက်ဆိုင်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် အခွင့်အာဏာခွဲဝေမှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နိုင်ငံရေးရွေးချယ်မှုနည်းလမ်းနှင့် ပုံစံများ၊ မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် သယံဇာတအရင်းအမြစ်များ အသုံးပြုခွင့်များကို ရှင်းလင်းစွာ သတ်မှတ်ဖော်ပြရပါသည်။

၄။ မြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို မြေပိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်ခွင့် လုံခြုံစိတ်ချ အာမခံနိုင်မှု၊ မျှတစွာခွဲဝေခံစားမှု၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိမှု၊ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှု၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာ မပျောက်ပျက်ရေး ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးတမ်းများ ထိန်းသိမ်းနိုင်မှု၊ သဘာဝအလှအပများကို ရသမြောက်ခံစားနိုင်မှုများ ရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ချမှတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၅။ မြေအသုံးချမှုမူဝါဒအရ မြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ မြေတန်ဖိုးနှင့် မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ထားရှိခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်းတို့အတွက် စနစ်ကျသည့် မြေယာအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ရှိရန် လိုအပ် ပါသည်၊ လက်ရှိကျင့်သုံးလျက်ရှိသည့် မြေအရင်းအမြစ်ဥပဒေများနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုအချို့သည် သက်တမ်းအားဖြင့်

နှစ်တစ်ရာ ကျော်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ခေတ်၏အခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီဆီလျော်မှု၊ လူထုအကျိုးစီးပွား သယ်ပိုးနိုင်မှု၊ တရားမျှတမှု ရှုထောင့်များမှ အလေးထားဆန်းစစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

၆။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် နိုင်ငံတော်၏ မြေအရင်းအမြစ် သယံဇာတများကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲအသုံးချရေး ဆောင်ရွက်ရာမှာ ပိုမိုထိရောက်မှုရှိစေ ရန်ရည်ရွယ်ပြီး အမျိုးသားမြေအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။

၇။ ဗဟိုကော်မတီသည် အောက်ပါပဏာမရေ့လုပ်ငန်းစဉ်(၃)ရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့ပါသည်-

(က) ရေရှည်တည်တံ့သော အနာဂတ်အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်တည်စေမည့် မြေအရင်း အမြစ်ဆိုင်ရာ အခြေခံမူများကို အများပါဝင်မှုဖြင့်ချမှတ်ရန်၊

(ခ) မြေအရင်းအမြစ်မူဝါဒဆိုင်ရာ အရေးကိစ္စများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့် လက်တွေ့ကျသော ထီးရိပ်ဥပဒေတစ်ရပ် ပေါ်ထွက်လာရေးအတွက် သက်ဆိုင်သူ များအားလုံး ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးဆွဲရန်၊

(ဂ) ပြည်သူဗဟိုပြုဖွံ့ဖြိုးမှုရလဒ်များ လက်ငင်းရရှိနိုင်ရေး မြေယာစီမံအုပ်ချုပ်မှု ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် သွားရန်။

၈။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ (National Land Use Policy) ရေးဆွဲချမှတ်နိုင်ရေး အတွက် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန/ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှု ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုလူတန်းစား အသီးသီး ကျေးလက်ပြည်သူများအားလုံး ပါဝင်မှုဖြင့် အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို အောင်မြင်စွာ ရေးဆွဲပြုစုခဲ့ပါသည်။ (၈) လကြာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အကြံပြုဆွေးနွေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်မှ အကြံပြုချက်အမျိုးမျိုးကို လက်ခံ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ဌာနတွင်းနှင့်ပြင်ပကျွမ်းကျင် သူများက ကျွမ်းကျင်သူစားပွဲဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲများ၊ အမျိုးသားအဆင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့် မူဝါဒ မူကြမ်းသုံးသပ်ပြင်ဆင်ရေး အစည်းအဝေးများတွင် ထိုအကြံပြုချက်များကို အသုံးပြု၍ မူဝါဒမူကြမ်းကို ပြန်လည်ပြင်ဆင် ရေးဆွဲခဲ့ကြပါသည်။

၉။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒတစ်ရပ် ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် စိတ်အားထက်သန်စွာဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သော အမျိုးသားမြေအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲရေး ဗဟိုကော်မတီဝင်များ၊ မြေအသုံးချမှုမူဝါဒသုံးသပ်ရေး လုပ်ငန်းကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့ဝင်များ၊ Focal Ministry အဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၊ အငြိမ်းစားအရာရှိကြီးများ၊ မူဝါဒရေးဆွဲပြုစုရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်ရန်ပုံငွေအကူအညီများပေးခဲ့သော ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ (EU)၊ အမေရိကန်နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (US Agency for International Development-USAID)၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (Swiss Agency for Development and Cooperation-SDC) ၊ မြေယာမဏ္ဍိုင်အဖွဲ့ (Land Core Group - LCG) နှင့် အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ နေပြည်တော်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီးတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် လူထုတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် အကြံပြုဆွေးနွေးခဲ့သော လူထုလူတန်းစားအသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးကို ဗဟိုကော်မတီမှ လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးတင်ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

အမျိုးသားမြေအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုကော်မတီ

- ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
နေပြည်တော်

အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ

နိဒါန်း

၁။ မြန်မာနိုင်ငံသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံတို့ စုပေါင်းနေထိုင်လျက်ရှိသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး၊ တိုင်းဒေသကြီး ၇ ခု၊ ပြည်နယ် ၇ ခုနှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေတို့တွင် ပြန့်နှံ့နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်သည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် တည်ရှိပြီးပထဝီအနေအထားအရသော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအရသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးအရသော်လည်းကောင်း အချက်အချာကျသည့် နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။

၂။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အဖိုးတန်သစ်တောကြီးများ၊ မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝသည့် မြေပြန့်လွင်ပြင်များ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့နှင့်သတ္တုသိုက်များ၊ ရှည်လျားသည့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း၊ တောင်စဉ်တောင်တန်းများနှင့် နိုင်ငံ၏အသက်သွေးကြောဖြစ်သည့် ဧရာဝတီ၊ ချင်းတွင်း၊ သံလွင်၊ စစ်တောင်းစသည့် မြစ်ကြီးများအပါအဝင် သဘာဝအရင်းအမြစ် အခြေခံကောင်းများနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများရှိသည့်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလည်းဖြစ်ပါသည်။

၃။ မြေသယံဇာတများသည် နိုင်ငံသားများ၏ စားဝတ်နေရေးနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ရေရှည်ရည်မှန်းချက်ချမှတ်ပြီး အထူးအလေးထား စီမံအုပ်ချုပ်အသုံးချရမည့် အရင်းအမြစ်များဖြစ်ပါသည်။ မြေအရင်းအမြစ်များကို စနစ်တကျအသုံးချစီမံခန့်ခွဲနိုင်သည်နှင့်အမျှ ပြည်သူတို့၏အခြေခံလိုအပ်ချက်များ ပြည့်ဝလာစေရန်၊ လူမှုစီးပွားဘဝမြင့်မားလာစေရန်နှင့် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ဟန်ချက်ညီစွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ၃၇တွင် နိုင်ငံတော်သည် နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ မြေအားလုံး၏ပင်ရင်းပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံပိုင်သယံဇာတပစ္စည်းများအား စီးပွားရေးအင်အားစုများက ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းကို ကွပ်ကဲကြီးကြပ်နိုင်ရန် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရမည်ဟုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံသားများအား ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ အမွေဆက်ခံခွင့်၊ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ခွင့်၊ တီထွင်ခွင့်နှင့်မူပိုင်ခွင့်တို့ကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ခွင့်ပြုရမည်ဟုလည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင်နိုင်ငံတော်၏ မြေသယံဇာတများကို စဉ်ဆက်မပြတ် စီမံအုပ်ချုပ်၊ အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်နေသောခိုင်မာတိကျသည့် မူဝါဒတစ်ရပ် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန် လမ်းညွှန်ခဲ့သဖြင့် **"အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ"**ကို ရေးဆွဲပြုစုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

<u>ကန့်သတ်</u>

၅။ ဤအမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒသည်မြို့ပြ၊ ကျေးလက်များအပါအဝင် နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ မြေအသုံးချမှုနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို မူဝါဒပါ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အညီ စနစ်တကျ အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော် စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးတည်ပြီး မြေနှင့်သက်ဆိုင်သော တည်ဆဲဥပဒေများ၏ ညီညွတ်မျှတမှု၊ ယင်းဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော်မှု အပါအဝင် အမျိုးသားမြေ ဥပဒေသစ်တစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ မြေအသုံးချမှု သို့မဟုတ် မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့်ကိစ္စရပ်များအတွက်လည်းကောင်း လမ်းညွှန်ဖြစ်စေရမည်။

အပိုင်း - ၁

ရည်ရွယ်ချက်၊ လမ်းညွှန်မူများနှင့် အခြေခံမူများ

အခန်း (၁)

ရည်ရွယ်ချက်များ

၆။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) နိုင်ငံတော်ရှိ ပြည်သူအားလုံး၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် မြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးတို့ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊

(ခ) နိုင်ငံတော်၏မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်နေ ပြည်သူအားလုံး၏ လူနေမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးတို့အတွက်လည်းကောင်း မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ခိုင်မာစေရန်၊

(ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းဆိုင်ရာ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အသိအမှတ်ပြုပြီး အကာအကွယ်ပေးရန်၊

(ဃ) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများကို တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တရားမျှတမှု၊ ငွေကြေးအကုန်အကျသက်သာမှုနှင့် လွတ်လပ်မှုရှိသော ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ် သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ ထူထောင်ရန်၊

(င) နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးညီညွတ်မျှတစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအတွက် ပြည်သူဗဟိုပြု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ အများပြည်သူ ပါဝင်ဆုံးဖြတ်မှု၊ မြေအရင်းအမြစ်အားအခြေခံသောတာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ယူမှုရှိသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် မြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲမှုတို့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊

(စ) အထက်ပါ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ ရည်ရွယ်ချက်များအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားမြေဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းရန်။

အခန်း (၂)
လမ်းညွှန်မှုများ

၇။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ၏ လမ်းညွှန်မှုများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

(က) မြေနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့်ဥပဒေများကို ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရေရှည်တည်တံ့သည့် မြေအသုံးချမှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်၊

(ခ) မြေနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံအုပ်ချုပ်ရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် တာဝန်ယူမှု ခိုင်မာစေရန်၊

(ဂ) မြေနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်သူများ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူလယ်သမားတို့၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို ပိုမို မြှင့်တင်ရန်၊

(ဃ) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ နိုင်ငံသားများ၏ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့် စုပေါင်းလုပ်ကိုင်ခွင့်များကို အသိအမှတ်ပြု ကာကွယ်ပေးရန်၊

(င) နိုင်ငံတကာတွင် ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည့် သင့်လျော်သော မြေနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ အကောင်းဆုံးစီမံအုပ်ချုပ်မှု လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ကျင့်သုံးနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန်။

အခန်း (၃)
အခြေခံမူများ

၈။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ၏ အခြေခံမူများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) ပြည်သူများ အထူးသဖြင့် လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူလယ်သမားများ၊ ဆင်းရဲသားများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများက အသိအမှတ်ပြုထားသည့်အပေါ် ဥပဒေအရအသိအမှတ်ပြုပြီး အကာအကွယ်ပေးရန်၊

(ခ) လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၏ ရှင်းလင်းလွယ်ကူခြင်း၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိခြင်း၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းခြင်းတို့ ပါဝင်စေခြင်းဖြင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တို့ကို မြှင့်တင်ရန်၊

(ဂ) ပြည်သူများက သတင်းအချက်အလက်များကို အလွယ်တကူရယူသုံးစွဲရေး အပါအဝင်ထိရောက်သော မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ စီမံခန့်ခွဲမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊

(ဃ) အမျိုးသားစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုဆိုင်ရာ မြေယာ၊ သားငါး၊ သစ်တောတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ စီမံခန့်ခွဲရာတွင် လိုက်နာသင့်သည့် လမ်းညွှန်ချက်များအပါအဝင် နိုင်ငံတကာတွင် ကျင့်သုံးသည့် အကောင်းဆုံးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လူ့အခွင့်အရေးစံများနှင့်အညီ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရန်၊

(င) မြေအသုံးချမှုနှင့် မြေအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်သူများပိုမိုပါဝင်ဆွေးနွေးခွင့်ပြုရန်၊

(စ) မြေဈေးကစားမှုအပါအဝင် မြေစီမံခန့်ခွဲရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော ကိစ္စရပ်များကို ဖြေရှင်းရာ၌ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ထိရောက်သော မြေခွန်ကောက်ခံမှု နည်းလမ်းသစ်များကဲ့သို့သော ဈေးကွက်ကိုအခြေခံသည့် နည်းလမ်းများကို ထိရောက်စွာအသုံးပြုရန်၊

(ဆ) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို ပြောင်းလဲလျက်ရှိသော နိုင်ငံတော်၏လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ လိုအပ်ချက်များအရ လိုအပ်သလို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြင်ဆင်ရန်၊

(ဇ) မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း၊ ပြန်လည်အစားထိုးဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းနှင့် စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်များကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မတရားသိမ်းဆည်းခံရခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ မိမိနေထိုင်လုပ်ကိုင်သောမြေကို စွန့်ခွာသွားရသူများနှင့် ဌာနေကို ပြန်လာသူများ၏မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် နေထိုင်ခွင့်များ ပြန်လည်ရရှိစေခြင်းဆိုင်ရာ တရားမျှတသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းရန်၊

(ဈ) တရားရေးဆိုင်ရာပြန်လည်သုံးသပ်ချက်များ သို့မဟုတ် လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် ငွေကြေးအကုန်အကျသက်သာသည့် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သော အခြားအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို အလွယ်တကူရယူအသုံးပြုနိုင်ရန်၊

(ည) မြေအသုံးချမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင်အများပြည်သူ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီတို့၏အကျိုးစီးပွားတို့ ယှဉ်ပြိုင်လာပါက အများပြည်သူ၏အကျိုးစီးပွားကို ဦးစားပေးရန်၊

(ဋ) မြေအရင်းအမြစ်များ၊ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်ချမှတ်ရာတွင် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများအား တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေးပေးရန်၊

(ဌ) သီးနှံနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ရွေးချယ်အသုံးပြုရာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် မထိခိုက်စေသည့်နည်းလမ်းများဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရန်၊

(ဍ) အိမ်ရာမဲ့များနှင့် မြေမဲ့ယာမဲ့ ပြည်သူများအား အိမ်ရာနှင့် မြေခွဲဝေအသုံးပြုခွင့်ပေးနိုင်ရေးအတွက်ဥပဒေနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန်၊

(ဎ) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင်ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရန်၊

(ဏ)မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သဘောတူစာချုပ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီတိကျပွင့်လင်းစွာ အကောင်အထည်ဖော်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊

(တ) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တို့၏ သက်ရောက်မှုများကို လျှော့ချနိုင်ရေးဆောင်ရွက်ရန်။

အပိုင်း - ၂
မြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲခြင်း
အခန်း(၁)
အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီဖွဲ့စည်းခြင်း

၉။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သည် -

(က) အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုမူဝါဒနှင့်သက်ဆိုင်သော ဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးရမည်၊

(ခ) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတက တာဝန်ပေးအပ်သော ဒုတိယသမ္မတတစ်ဦးကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်များကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များက ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်စေရမည်၊

(ဂ) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု ကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်၊

(ဃ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကြံပေးအဖွဲ့ကိုအကျိုးသက်ဆိုင်သူများဖြစ်သည့် တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရှင်များ၊ ပုဂ္ဂလိကအခန်းကဏ္ဍနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

၁၀။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု ကောင်စီသည် -

(က) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး တစ်ပြေးညီအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာဒေသအလိုက်ထိရောက်စွာ ကြီးကြပ်နိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အားလုံးနှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ)တို့တွင် မြေအသုံးချမှုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်၊

(ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်မြေအသုံးချမှုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ မြေအသုံးချမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးဌာနများမှ ဝန်ကြီးများကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်မှ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများက ရွေးချယ်ပေးသော တောင်သူလယ်သမား ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ရပ်မိရပ်ဖတို့ကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်စေရမည်။ ကော်မတီအတွင်းရေးမှူးကို ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များက ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်ရမည်၊

(ဂ) ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ) မြေအသုံးချမှုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ) ဥက္ကဋ္ဌကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ)အဖွဲ့ဝင်၊ မြေအသုံးချမှုနှင့်သက်ဆိုင်သော အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများက ရွေးချယ်ပေးသော တောင်သူလယ်သမား ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ရပ်မိရပ်ဖတို့ကို အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်စေရမည်။ ကော်မတီအတွင်းရေးမှူးကို ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များက ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

၁၁။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ)သည် အမျိုးသားမြေဥပဒေနှင့်အညီ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ မြေအသုံးချမှုကော်မတီနှင့်ခရိုင်မြေအသုံးချမှုကော်မတီများ၊ မြို့နယ်မြေအသုံးချမှု ကော်မတီများနှင့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုမြေအသုံးချမှုကော်မတီများကို အထက်အပိုဒ်၁ဂ(ခ)တွင် ဖွဲ့စည်းသည့်အတိုင်း သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၁၂။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၊ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ (နေပြည်တော်ကောင်စီ) တို့သည် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကော်မတီများနှင့် ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီအသီးသီး၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို အခြေခံရမည် -

(က) ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဦးစီးဌာနအသီးသီး၏ တည်ဆဲမြေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မှတ်တမ်းများ၊ မြေပုံများနှင့် မှတ်ပုံတင်စနစ်များကို တစ်ပြေးညီ ဖြစ်စေရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် သတင်းအချက် အလက်မျှဝေခြင်း၊

(ခ) နိုင်ငံတော်၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ၊ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများအတွက် မြေအသုံးချမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသုံးချမည့် မြေပမာဏလျာထားဆုံးဖြတ်ရာတွင် တိကျမှန်ကန် သည့် သတင်းအချက်အလက်ကို အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအား ပွင့်လင်း မြင်သာစွာသိရှိစေခြင်းနှင့် ယင်းတို့ကိုယ်တိုင်အသုံးပြုခွင့်ရရှိစေခြင်း၊

(ဂ) မြေအသုံးချခြင်း၊ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားခြင်းနှင့် အခြားနည်းအသုံးပြုခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားဝင်အခွင့်အရေးရရှိစေခြင်း၊ အငြင်းပွားမှုကို လျှော့ချခြင်းနှင့် မည်သည့် မြေအငြင်းပွားမှုကိုမဆို လွယ်ကူစွာဖြေရှင်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင် ရန် တိကျသော နယ်နိမိတ်မြေပုံများရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအမျိုးအစားနှင့် မြေ အတန်းအစားသတ်မှတ်သည့် စနစ်ထားရှိကျင့်သုံးခြင်း။

အခန်း (၂)
မြေအမျိုးအစားနှင့် မြေအတန်းအစားများသတ်မှတ်ခြင်း

၁၃။ အောက်ပါ ယေဘုယျ မြေအမျိုးအစားအုပ်စုများကို အခြေခံ၍ မြေအမျိုးအစားနှင့် မြေအတန်းအစားများကို ခွဲခြားသတ်မှတ်နိုင်သည် -

(က) စိုက်ပျိုးမြေ (အခြေခံအားဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် ရည်ရွယ်ချက်အားလုံး အတွက် လက်ရှိအသုံးပြုနေသည်ဖြစ်စေ၊ အနားပေးထားသည်ဖြစ်စေ၊ ရာသီ သီးနှံ သို့မဟုတ် နှစ်ရှည်သီးနှံနှင့် စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်း၊ မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မြေအခြေခံရေလုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်

လုပ်မှု အထောက်အကူပြုအသုံးပြုခြင်း စသည့် မြေအသုံးပြုမှုအားလုံး ပါဝင်သည်)၊

(ခ) သစ်တောမြေ (နိုင်ငံအတွင်း အမြဲတမ်းသစ်တောနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်မည့် မြေဧရိယာအားလုံးကို ထည့်သွင်းရန် ရည်ရွယ်သည်)၊

(ဂ) အခြားမြေ (မြို့မြေ၊ ရွာမြေ၊ သာသနာမြေ၊ အများပိုင်မြေ စသည်တို့အပြင် စိုက်ပျိုးမြေနှင့် သစ်တောမြေအဖြစ် သတ်မှတ်အသုံးပြုခြင်းမရှိသေးသည့် အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း၊ တောရိုင်းမြေ တို့ ပါဝင်သည်)။

၁၄။ နိုင်ငံတော်၏ လိုအပ်ချက်နှင့်ကိုက်ညီပြီး သင့်လျော်သည့် မြေအမျိုးအစားနှင့် မြေအတန်းအစားများ သတ်မှတ်နိုင်ရန်၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများက မိမိတို့၏ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သော တည်ဆဲဥပဒေများပါ လက်ရှိမြေအမျိုးအစားများနှင့် မြေအတန်းအစားများကို တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အနှစ်သာရများ၊ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ၊ အမျိုးသားမြေဥပဒေတို့နှင့်အညီ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ပြင်ဆင်ရမည်။

အခန်း (၃)
မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်သတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၁၅။ မှန်ကန်တိကျသော မြေကြီးမြေပုံ၊ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် မှတ်တမ်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့ကို စနစ်တကျ စီမံထားရှိခြင်းသည် မြေအသုံးချမှုကို စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ခိုင်မာမှုနှင့် မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်သည်။

၁၆။ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်သတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲခြင်းပြုရာတွင် -

(က) လက်ရှိအချိန်ထိ ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီး တိကျမှန်ကန်သော မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များထားရှိရမည်၊

(ခ) မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ခိုင်မာမှုနှင့် ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီး မှန်ကန်တိကျသော မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို လွယ်ကူစွာရယူသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသခံကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အပြန်အလှန်ညှိနှိုင်း၍ မြေပုံရေးဆွဲခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သော လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်၊ ဘဏ္ဍာငွေ စသည်တို့ကိုလုံလောက်စွာ ခွဲဝေချထားပေးရမည်၊

(ဂ) လက်ရှိအချိန်ထိ ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီး မှန်ကန်တိကျသော မြေအသုံးချမှု ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူသုံးစွဲခွင့်ပေးခြင်းနှင့် အသုံးချခြင်းတို့သည် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ မြေခွဲဝေချထားခြင်း၊ မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေး လွှဲပြောင်းခြင်း၊ မြေအသုံးချမှုပုံစံပြောင်းလဲခြင်းနှင့်မြေအငြင်းပွားမှုကို ဥပဒေအရ အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းတို့အတွက် အခြေခံအချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်၊

(ဃ) တစ်သီးပုဂ္ဂလများ၊ ဒေသခံပြည်သူများ၊ ဥပဒေအရဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မြေအသုံးချခွင့်ရရှိထားသည့် သို့မဟုတ် မြေကိုစီမံခန့်ခွဲသည့် အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးသည် ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီး မှန်ကန်တိကျသော မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို သိရှိရယူနိုင်သော တန်းတူအခွင့်အရေးကိုရရှိစေပြီး၊ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ မြေလွှဲပြောင်းခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာ သီးနှံရွေးချယ်အသုံးပြုခွင့်တို့ကိုလည်း ရရှိစေရမည်၊

(င) မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ မြေပုံထုတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပြီးသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုလုပ်ရသေးသည်ဖြစ်စေ ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများက အသိအမှတ်ပြုထားသည့်ပုဂ္ဂလိက၊ အိမ်ထောင်စု၊ စုပေါင်းလုပ်ကိုင်သူများနှင့် ဒေသခံပြည်သူ မြေအသုံးချသူများ၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ကာကွယ်ခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည်၊

(စ) လုပ်ငန်းစဉ်များဆောင်ရွက်ရာတွင် ပိုမို၍ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးမှုရှိစေရန်မြေလုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် လွှဲပြောင်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ခေတ်မီ၍ ရှင်းလင်းလွယ်ကူ မြန်ဆန်စေရမည်။

၁၇။ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားခြင်းနှင့် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲခြင်းပြုရာတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်လုပ်ငန်းစဉ် အောင်မြင်ရန် အောက်ပါတို့ကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း မပြုလုပ်ရသေးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူလယ်သမားများ အပါအဝင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအားလုံးတို့ ရထိုက်သည့်အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးမှုနှင့် ရှင်းလင်းလွယ်ကူမှုရှိသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တည်ထောင်ခြင်း၊

(ခ) ဒေသခံပြည်သူတို့က အသိအမှတ်ပြုထားသည့် မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်အားလုံးကို ဥပဒေနှင့်အညီ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊

(ဂ) အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များစုစည်းခြင်း၊ မျှဝေခြင်းနှင့် အများပြည်သူတို့ ရယူသုံးစွဲနိုင်ရန် မြေအသုံးချမှုမြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများကို သင့်လျော်သော ဒစ်ဂျစ်တယ်လ်ပုံစံသို့ ပြောင်းလဲခြင်း၊

(ဃ) မြေပြင်အမှန် အသုံးချမှု၊ လက်ရှိမြေအသုံးချမှုမြေပုံများအပါအဝင် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် မှတ်တမ်းများကို နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် အရည်အသွေးမြင့် ဂြိုလ်တုပုံရိပ်နှင့် ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအပါအဝင် သင့်လျော်သောနည်းပညာများကို ရယူအသုံးပြုခြင်း၊

(င) မြေအသုံးချမှုမြေပုံများ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်ရာတွင် မှန်ကန်သော မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးမှတ်တမ်းများနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်တွင် မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများကို အတည်ပြုနိုင်ရန် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်းနှင့် ဒေသခံပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်၍ မြေအသုံးချမြေပုံရေးဆွဲခြင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုခြင်း၊

(ဆ)ကျေးရွာများရှိ မြေမဲ့ယာမဲ့များအား စာရင်းကောက်ယူရေးနှင့် စနစ်တကျ မှတ်ပုံတင်ရေးအတွက် သမာသမတ်ကျသော လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့်အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်စေခြင်း၊

(ဇ) အပိုဒ်ခွဲ (က) မှ (ဆ) အထိပါလမ်းညွှန်ချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ မြေအသုံးချမှု မှတ်တမ်းနှင့် မြေပုံများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်ပြုစုနိုင်ရန်နှင့် အများပြည်သူတို့ရယူသုံးစွဲနိုင်ရန် တိကျသည့်နည်းလမ်းများကို တစ်ခုသို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော သုတေသနပြုခြင်းနှင့် စမ်းသပ်စီမံချက်များ ပြုလုပ်ခြင်း။

၁၈။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးရှိမြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်စနစ်များကို စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် တိကျစွာတာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို တည်ထောင်ရမည်။

အပိုင်း - ၃
စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်း
အခန်း (၁)
စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှုမြေပုံရေးဆွဲခြင်း

၁၉။ (က) နိုင်ငံတော်ရှိ မြေအရင်းအမြစ်များကို စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲ အသုံးချနိုင်ရန် မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရာ၌ စီမံကိန်းချမှတ်ချိန်တွင် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ပြည့်စုံမှန်ကန်သည့် သတင်းအချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံရမည်၊ အနာဂတ်တွင်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အလားအလာအခြေအနေကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်၊

(ခ) မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲရန် အဆိုပြုချက်များသည် လက်ရှိစားဝတ်နေမှု၊ မြေအသုံးချမှု၊ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ မြေတည်ရှိမှု၊ ကာကွယ်ထားသော နယ်မြေ၊ ကျူးကျော်မှုတို့အပေါ် မည်သို့အကျိုးသက်ရောက်နေသည်ကို မှန်ကန်စွာသိရှိနိုင်ရေးအတွက် တည်ဆဲမြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းနှင့် မြေပုံများကိုအချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်ရမည်၊

(ဂ) အပိုဒ်ခွဲ (ခ)ပါ လုပ်ငန်းစဉ်ကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် အများပါဝင်သည့် နည်းလမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒေသရှိအကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊ အမျိုးသား အမျိုးသမီးများနှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်သည့် နည်းလမ်းကိုလည်းကောင်း အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ရမည်၊

(ဃ) အများပြည်သူ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုရှိသော မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဤအခန်းတွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အမျိုးသားမြေဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရမည်။

၂၀။ ခရိုင်အဆင့်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ ပိုမိုကောင်းမွန်လွယ်ကူစေရေးအတွက် ခေတ်မီမြေအသုံးချမှုမြေပုံရေးဆွဲခြင်း၊ ဇုန်နယ်မြေသတ်မှတ်ခြင်း၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ အများပြည်သူနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ တစ်သီးပုဂ္ဂလလျှောက်ထားခြင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၁။ ခရိုင်အဆင့်မြေအသုံးချမှု အဆိုပြုစီမံကိန်းများရေးဆွဲရာတွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်စေရမည် -

(က) မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းမှတ်တမ်းများကို အများပြည်သူသို့ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ရယူသုံးစွဲခွင့်ပေးခြင်း၊

(ခ) ပြည်ထောင်စုအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့် မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းများကို စုစည်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊

(ဂ) မြို့ပြနှင့်ကျေးလက် မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲရာတွင် "အောက်ခြေမှ အထက်သို့" တင်ပြသည့်နည်းလမ်းကို အသုံးပြုခြင်း၊

(ဃ) လက်ရှိမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် လက်ရှိမြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်းတို့အတွက် ဘက်လိုက်မှုမရှိဘဲ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊

(င) အများပြည်သူပါဝင်သည့် မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်၊ မြို့ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စု သို့မဟုတ် ကျေးရွာအဆင့်ရှိ အများပြည်သူသို့ ကြိုတင်အသိပေးခြင်းနှင့် သဘောတူညီချက်ရယူခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုအသုံးပြုခြင်း၊

(စ) မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲရာတွင် အထောက်အထားများကို အခြေခံသည့် ဂြိုလ်တုပုံရိပ်နှင့် ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အပါအဝင် သင့်လျော်သောနည်းပညာများကိုထည့်သွင်းအသုံးပြုခြင်း၊

(ဆ) မြေအမျိုးအစား သို့မဟုတ် မြေအတန်းအစားပြောင်းလဲလိုသည့် နေရာများတွင် ယခင်နှင့် လက်ရှိမြေအသုံးပြုမှုနှင့် မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဇ) မြေအရင်းအမြစ်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးကို အားပေးရန်အလို့ငှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဂေဟစနစ်ထိန်းသိမ်းရေး ဇုန်များကို စနစ်တကျဖွဲ့စည်းသတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဈ) စားဝတ်နေမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ လူမှုဘဝတည်ငြိမ်ရေးနှင့် မြေကျူးကျော်မှုကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရေးအတွက် မြေမဲ့ယာမဲ့ပြည်သူများအား မြေခွဲဝေချထားနိုင်ရန် အရန်မြေနေရာသတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

(ည) လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်း၏ အချိန်ကာလအလျောက်ဖြစ်ပေါ်သော ပြောင်းလဲမှု လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို ထင်ဟပ်စေရန် မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းများကို လိုအပ်သလိုပြင်ဆင်ခြင်း၊

(ဋ) မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံသားများက ဆွေးနွေးခွင့်ရရှိနိုင်ရန် အကျိုးရှိပြီးထိရောက်သော လုပ်ငန်းစဉ်များ တည်ထောင်ပေးခြင်း။

၂၂။ ဇုန်နယ်မြေသတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် တစ်သီးပုဂ္ဂလလျှောက်ထားခြင်း နည်းလမ်းဖြင့် မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်နေရာများတွင် ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများက အသိအမှတ်ပြုထားသည့် မြေအသုံးချလျက်ရှိသူများနှင့် ယင်းတို့၏အခွင့်အရေးများကို မထိခိုက်စေရ။

၂၃။ မြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲရန် စီမံထားသည့်နယ်မြေများတွင် မြေအသုံးပြုလျက်ရှိသူများက မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ရောင်းချခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိတို့၏ဆန္ဒအလျောက် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း (၂)

ဇုန်များသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲခြင်း

၂၄။ မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များနှင့်အညီ ခရိုင်မြေအသုံးချမှု ကော်မတီ၏ အဆိုပြုမြေအသုံးချမှုမြေပုံများတွင် အောက်ပါဇုန်များအပါအဝင် နယ်မြေဒေသ အခြေအနေအရ အခြားလိုအပ်သော မြေအသုံးချမှုဇုန်များကို သတ်မှတ်နိုင်သည်-

(က) မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဇုန်၊

(ခ) စိုက်ပျိုးရေးဇုန်၊

(ဂ) မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဇုန်၊

(ဃ) ကာကွယ်ထားသောနယ်မြေဇုန်သို့မဟုတ်အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနယ်မြေဇုန်၊

(င) ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဇုန်၊စက်မှုလက်မှုဇုန် သို့မဟုတ် သတ္တုတွင်းမြေဇုန်၊

(စ) စားကျက်မြေဇုန်၊

(ဆ) သစ်တောဇုန်။

၂၅။ ခရိုင်မြေအသုံးချမှု ကော်မတီသည် -

(က) မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အတည်ပြုထားသော အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီဖြစ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး၊ လူနေမှုဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးနှင့် အခြားလိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီစေရေးတို့အတွက် သင့်လျော်သောနယ်မြေများတွင် မြေအသုံးချမှုကိုပြောင်းလဲရန် အဆိုပြုရမည်၊

(ခ) ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုံမတင်ထားသည်ဖြစ်စေ စဉ်ဆက်မပြတ် မြေအသုံးချမှု၊ မြေစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများကို အကာအကွယ်ပေးရမည်။

၂၆။ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ)နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ မြေအသုံးချမှုကော်မတီများသည် ရေရှည်မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းများကို ပြင်ဆင်ရာတွင် ခရိုင်မြေအသုံးချမှုကော်မတီက အဆိုပြုထားသော မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းနှင့်မြေပုံများပါပြင်ဆင်ချက်များကိုအသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၇။ (က) မြေအသုံးချမှုဇုန်များအတွက် အဆိုပြုခြင်း၊ မြေပုံထုတ်ခြင်းပြုလုပ်ပြီးသည့်အခါယင်းတို့ကိုဒေသခံပြည်သူများအပါအဝင် အများပြည်သူသို့ချပြ၍ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်၊

(ခ) အကျိုးထိခိုက်မှုရှိသော နယ်မြေများမှ အကျိုးသက်ဆိုင်သူအားလုံးက အဆိုပြုမြေအသုံးချမှု အပြောင်းအလဲအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေထောက်ခံခြင်း သို့မဟုတ် ကန့်ကွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မှတ်တမ်းတင်

နိုင်ရေးအတွက် ပထမအကြိမ်အသိပေးသည့်လုပ်ငန်းကို ကျေးရွာ သို့မဟုတ် ရပ်ကွက်တိုင်း၌ မျှတလုံလောက်သော ကာလတစ်ခုအတွင်းဆောင်ရွက်ရမည်၊

(ဂ) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုမြေအသုံးချမှုကော်မတီသည် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်မှရရှိသည့် ထောက်ခံချက်နှင့် ကန့်ကွက်ချက်တို့ကို အခြေခံ၍ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာရှိ အဆိုပြုမြေအသုံးချမှုဇုန်အားလုံး သို့မဟုတ် အစိတ်အပိုင်းကို အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်ခြင်းပြုနိုင်ရန် သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ မြို့နယ်မြေအသုံးချမှုကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်၊

(ဃ) မြို့နယ်မြေအသုံးချမှုကော်မတီသည် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု မြေအသုံးချမှုကော်မတီ၏တင်ပြချက်များကိုစုစည်း၍ အဆိုပြုမြေအသုံးချမှုဇုန်အားလုံး သို့မဟုတ် အစိတ်အပိုင်းကို အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်ခြင်းပြုနိုင်ရန် သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ခရိုင်မြေအသုံးချမှုကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်၊

(င) ခရိုင်မြေအသုံးချမှု ကော်မတီသည် -

(၁) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်မြေအသုံးချမှု ကော်မတီတို့၏တင်ပြချက်ကိုအခြေပြု၍ ခရိုင်တစ်ခုလုံးရှိ မြေအသုံးချမှုကို ပြောင်းလဲနိုင်ရန် အဆိုပြုဇုန်များကိုပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး၊သင့်လျော်သလို ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရမည်၊

(၂) ပြင်ဆင်ထားသော မြေအသုံးချမှုဇုန်များနှင့် မြေပုံများကို အကျိုးသက်ရောက်သော သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာတွင် ဒုတိယအကြိမ်အသိပေးသည့်လုပ်ငန်းကို မျှတလုံလောက်သောကာလအတွင်း ဒေသခံပြည်သူများအား ရှင်းလင်းချပြခြင်းနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်၊

(၃) ဒုတိယအကြိမ် အသိပေးသည့် လုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုနှင့်မြို့နယ် မြေအသုံးချမှု ကော်မတီတို့၏တင်ပြချက်များကို ရရှိသည့်အခါယင်းတင်ပြချက်ကို အခြေခံ၍ ခရိုင်

တစ်ခုလုံး၏ မြေအသုံးချမှုကိုပြောင်းလဲရန် အဆိုပြုဇုန်များအား ပြန်လည်သုံးသပ်၍ သင့်လျော်သလို အပြီးသတ် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရမည်၊

(၄) အပြီးသတ် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ပြီးသည့်အခါ မြေအသုံးချမှုဇုန်အသစ်ကို အတည်ပြုရမည်၊

(၅) အသစ်သတ်မှတ်ထားသည့် မြေအသုံးချမှုဇုန်များကို အများပြည်သူ သိရှိနိုင်ရန် မြေပြင်တွင် ထင်ရှားစွာဖော်ပြ၍ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအလိုက် မှတ်တမ်းတင်ထားရမည်၊

(၆) အတည်ပြုပြီးသော မြေအသုံးချမှုဇုန်မှတ်တမ်းကို အမျိုးသားအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်နှင့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရ နယ်မြေများအတွင်းရှိ နှစ်ရှည်မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းတွင် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်အဖြစ် အမျိုးသားအဆင့်ရှိ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်စနစ်များကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် တိကျစွာတာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့အစည်းသို့ သတ်မှတ်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီပေးပို့ရမည်။

အခန်း(၃)

တစ်သီးပုဂ္ဂလလျှောက်ထား၍ မြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲခြင်း

၂၈။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများသို့တစ်သီးပုဂ္ဂလမြေအသုံးချမှုပြောင်းလဲရန် လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ယင်းအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများက ခွင့်ပြုရန် သင့် မသင့်စဉ်းစားရာတွင် သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြေအသုံးချလျက်ရှိသူများ၏ မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများအား ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် လျှောက်ထားချက်ကို အများပြည်သူသို့ အသိပေးချပြခြင်း၊ ကြိုတင်နို့တစ်ပေးခြင်းနှင့် အယူခံခွင့်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို သတ်မှတ်ရမည်။

၂၉။ တစ်သီးပုဂ္ဂလများအတွက် အဆိုပြုမြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ယင်းပတ်ဝန်းကျင်ရှိမြေအသုံးချလျက်ရှိသူများအပေါ် သက်ရောက်နိုင်သည့် အကျိုးထိခိုက်မှုများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် သတ်မှတ်ရမည် -

(က) သက်ဆိုင်ရာ မြေအသုံးချမှုကော်မတီသည် အကျိုးသက်ရောက်သည့် နယ်မြေရှိ လက်ရှိစားဝတ်နေမှု၊ မြေအသုံးချမှု၊မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ မြေတည်ရှိမှု၊ ကာကွယ်ထားသောနယ်မြေများ၊ ကျူးကျော်မှုများနှင့် အခြားလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များ မှန်ကန်မှုရှိမရှိ စိစစ်အတည်ပြုခြင်း၊

(ခ) မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် မြေငှားရမ်းခြင်းပြုရေးအတွက် သုံးသပ်ခြင်း မပြုမီ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစိစစ်မှုနှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ချက်များကို အပြီးသတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဂ) လျှောက်ထားသူကပေးချေရမည့် အောက်ပါကုန်ကျစရိတ်များကို သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပေးသွင်းရမည့်အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ခြင်း -

(၁) သတင်းအချက်အလက် မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ စိစစ်အတည်ပြုခြင်း ကုန်ကျစရိတ်၊

(၂) အကျိုးသက်ရောက်သည့် နယ်မြေအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစိစစ်မှုနှင့် လူမှုရေး အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ချက်များပြုလုပ်သည့် ကုန်ကျစရိတ်။

(ဃ) အလှည့်ကျအနားပေးစနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးသော ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာများနှင့် မိရိုးဖလာနည်းဖြင့် စိုက်ပျိုးသည့် မြေများကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊

(င) ပတ်ဝန်းကျင်လူ့အဖွဲ့အစည်းများက စားဝတ်နေရေးနှင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မျှဝေသုံးစွဲ၍ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိနေသည့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့် ဂေဟစနစ်ကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊

(စ) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများလျော့နည်းစေရန် အများပြည်သူ၏ သဘောထားရယူ၍ မြေအသုံးချမှုအစီအစဉ်များကို ညီညွတ်မျှတစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အပိုင်း - ၄

အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခြင်း

၃၀။ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခြင်းပြုရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အများပြည်သူအကျိုးကို ထိခိုက်မှုမရှိစေရန်အလို့ငှာ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများကို ကြိုတင်အကြောင်းကြားခြင်း၊ သဘောဆန္ဒရယူခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စိစစ်မှုနှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းများကို သက်ဆိုင်ရာဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၁။ အပိုဒ် ၃၀အရ ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခြင်းတို့ကို ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရမည်။

၃၂။ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စိစစ်မှုနှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ချက်များ ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

(က) အများပြည်သူအကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ပြောင်းရွှေ့ရန် အမှန်တကယ်လိုအပ်ပါက အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအား စေ့စပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနည်းလမ်းဖြင့် ပူးပေါင်းပါဝင်စေရန် စည်းရုံးဆောင်ရွက်ရမည်၊

(ခ) ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကိစ္စအတွက် ဖြစ်ပါကပြောင်းရွှေ့ရမည့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ဆန္ဒကို ဦးစားပေးရမည်၊

(ဂ) ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ ဆန္ဒအရ နေရာပြောင်းရွှေ့ရန်မဖြစ်နိုင်ပါက စီမံချက်ဒီဇိုင်းကို ပြောင်းလဲ၊ ပြင်ဆင်၊ ရေးဆွဲကျင့်သုံးနိုင်သည့် နည်းလမ်းကို ရှာဖွေရမည်၊

(ဃ) နေရာပြောင်းရွှေ့ရသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအား စီမံချက်၏ အကျိုးအမြတ်များကိုသိရှိစေ၍ နေရာပြောင်းရွှေ့ရသည့်အတွက် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များကို လုံလောက်စွာ ထောက်ပံ့ပေးသည့် အစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့်စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖော်ဆောင်ရမည်၊

(င) မြေခွဲဝေချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းတို့အတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ နေရာပြောင်းရွှေ့ရသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများကို စနစ်တကျတိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရမည်၊

(စ) မြေမဲ့ယာမဲ့များကို မြေခွဲဝေချထားပေးနိုင်ရန်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်၊

(ဆ) အဆိုပြုထားသော အငှားချထားမှု သို့မဟုတ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုသည့် နယ်မြေ အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ဖြစ်စေ လက်ရှိမြေအသုံးချသူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝနှင့် မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးတို့ကို မနစ်နာစေရန် အကာအကွယ် ပေးသည့် သင့်လျော်သော လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်ရမည်၊

(ဇ) သက်ဆိုင်ရာဒေသခံပြည်သူများအတွက် အကျိုးရှိနေသည့်ရှိရင်းစွဲ ပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းရမည်၊

(ဈ) အကျိုးသက်ဆိုင်သော မြေအသုံးချသူအားလုံးအတွက် ဘက်မလိုက်သော အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အသင့်တည်ထောင်ထားရမည်၊

(ည) အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ မပြောင်းရွှေ့မီနေထိုင်လျက်ရှိသောမြေ၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံနှင့်တန်ဖိုးညီမျှသော သို့မဟုတ် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အိမ်ရာတည် ဆောက်ပြီးမှသာ ပြောင်းရွှေ့ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၃။ မြေလက်ဝါးကြီးအုပ်သိမ်းယူမှု ပြဿနာကိုတားဆီးနိုင်ရန် အမျိုးသားမြေ ဥပဒေနှင့် မြေအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အောက်ပါအချက်များပါဝင်စေရမည်-

(က) အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုရန် သို့မဟုတ် ငှားရမ်းရန် ခွင့်ပြုရာတွင် အများဆုံး အရွယ်အစားကို သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ခ) ကုမ္ပဏီတစ်ခုချင်းအလိုက် ယင်း၏ စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ် အခြေပြု၍ ကန့်သတ်ချက်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဂ) အငြင်းပွားမှုဖြစ်နေသည့် မြေများတွင် မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ခြင်း၊

(ဃ) မြေလက်ဝါးကြီးအုပ်သိမ်းယူမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို တရားရုံးတွင် အရေးယူ နိုင်ရန် တားမြစ်ချက်များသတ်မှတ်ခြင်း၊

(င) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းခြင်းနှင့် မဖြစ်ပေါ်စေရေး အတွက် တားဆီးခြင်းတို့ပြုရာတွင် ဒေသခံပြည်သူများနှင့် ပညာရှင်များပါဝင် စေခြင်း၊

(စ) သက်ဆိုင်သူများကို ကောင်းစွာကြိုတင်အသိပေးထားသည့် လွတ်လပ်သော သဘောထားဆန္ဒရယူခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစိစစ်မှုနှင့် လူမှုရေးအကျိုးသက် ရောက်မှုဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ချက်များကိုဆောင်ရွက်ခြင်း။

၃၄။ လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သော အကျိုးတူလယ်ယာစနစ်နှင့် ဖက်စပ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စမ်းသပ်ကျင့်သုံးရာတွင် ကျေးရွာ အဆင့်၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ရေရှည်တည်တံ့စေရန်နှင့် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည့် အငြင်းပွားမှု များကိုဖြေရှင်းရန် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်များ မစတင်မီ အောက်ပါ အချက်များကိုချမှတ်ကျင့်သုံးရမည်-

(က) လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့် ကုမ္ပဏီများက ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လုပ်ငန်းမှတ်တမ်းများကို စိစစ်အတည်ပြုခြင်း၊

(ခ) စီမံချက်များမစတင်မီပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စိစစ်မှုနှင့် လူမှုရေးအကျိုး သက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ချက်ပြုလုပ်ခြင်း၊

(ဂ) ကုမ္ပဏီနှင့်ဆောင်ရွက်သော အကျိုးတူလယ်ယာစနစ် သို့မဟုတ် ဖက်စပ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသည် သက်ဆိုင်ရာဒေသအခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေမှု ရှိ မရှိ သိရှိနိုင်ရေးအတွက် ကုမ္ပဏီက အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးသော စမ်းသပ်စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသော စမ်းသပ်စီမံချက် တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း၊

(ဃ) ကုမ္ပဏီက အကျိုးတူဆောင်ရွက်မှု သို့မဟုတ် ဖက်စပ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံကတိပြုပါက ယာယီအကျိုးတူဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် သတ်မှတ် ထားသည့် စည်းကမ်းချက်များကို တိကျစွာလိုက်နာမှသာ မြေကို နှစ်ရှည်အကျိုး တူ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခြင်း၊

(င) မြေအသုံးချမှု၊ သီးနှံအကျိုးအမြတ်ခွဲဝေမှုနှင့် သီးနှံဈေးနှုန်းသတ်မှတ်မှု အပါ အဝင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကျိုးရှိသည့် အစီအစဉ်များကို ဆွေးနွေးသဘောတူညီချက် ရယူခြင်း၊

(စ) အကျိုးတူလယ်ယာစိုက်ပျိုးမှု သို့မဟုတ် ဖက်စပ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်တွင် လယ်သမားအား ကုမ္ပဏီကပေးအပ်ရမည့် အကျိုးခံစား ခွင့်ကို တိကျစွာသတ်မှတ်ခြင်း။

၃၅။ အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခြင်းပြုရာတွင် လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းများကို သတ်မှတ်ရမည်။

၃၆။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးအကာအကွယ်များ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် တိကျသောနည်းလမ်းကို တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ရွှေ့ပြောင်းစီမံချက်များဖြင့် သုတေသနပြုစမ်းသပ်စေရမည်။

အပိုင်း ၅

မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်အစားထိုးဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

၃၇။ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းပြုရာတွင် နောင်မျိုးဆက်များ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ရေရှည်တည်တံ့သော မြေအသုံးချမှုများကိုထည့်သွင်းစဉ်းစား ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၈။ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် မြေခွဲဝေချထားခြင်းတို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊မြေကို မတရားသိမ်းဆည်းခံရခြင်း သို့မဟုတ် စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ခံရ၍ မြေကိုစွန့်လွှတ်ခဲ့ရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်အစားထိုး ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်ရှိ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများပါဝင်၍ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းသည့် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများနှင့် လူ့အခွင့်အရေးစံများကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၉။ ဤမူဝါဒပါ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများနှင့်လည်းကောင်း၊ နည်းလမ်းနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်လည်းကောင်း ညီညွတ်ရန်လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာဥပဒေ၊ နည်း ဥပဒေများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ရုပ်သိမ်းခြင်းနှင့် အသစ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းပြုရမည်။

၄၀။ သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် အသစ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းပြုရာတွင် အမျိုးသားမြေဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ပြီး အောက်ပါအချက်များကိုလည်းအခြေခံရမည်-

(က) အများပြည်သူပါဝင်သော စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် မှန်ကန်မျှတ၍ စနစ်ကျသောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ သတ်မှတ်ရမည်၊

(ခ) မြေအသုံးချခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီမှန်ကန် မျှတစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သော အရည်အသွေးပြည့်မီသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအား တာဝန်ပေးအပ်၍ အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် အာဏာအလွဲသုံးစားမှုမဖြစ်စေရေးအတွက် ထိန်းကျောင်းသည့်နည်းလမ်းများ သတ်မှတ်ရမည်၊

(ဂ) မြေသိမ်းယူခြင်းကြောင့် အကျိုးထိခိုက်သူများအား လျော်ကြေးပေးခြင်းနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းတို့ပြုရာတွင် ထိရောက်ပြီး ရှေ့နောက်ညီညွတ်မျှတသည့် တန်ဖိုးတွက်ချက်မှုစနစ်များကို ဖော်ပြရမည်၊

(ဃ) အပိုဒ်ခွဲ(ဂ)အရလျော်ကြေးပေးခြင်းနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ပြီးသည့်တိုင် မြေသိမ်းယူခြင်းကြောင့် အကျိုးထိခိုက်သူများ၏ ရှိရင်းစွဲစားဝတ်နေရေးအခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်လိုအပ်သော ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်၊

(င) အပိုဒ်ခွဲ(ဂ)နှင့်(ဃ)တို့ပါကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရန် အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက်ထည့်သွင်းရမည်၊

(စ) အကျိုးနစ်နာသူ၏ ဆန္ဒအရသက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုပါကခွင့်ပြုရမည်။

အပိုင်း - ၆

မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် အယူခံခြင်း

အခန်း (၁)

မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အငြင်းပွားမှုများဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ခြင်း

၄၁။ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် ဘက်မလိုက်သော အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက်အောက်ပါအချက်များကိုသတ်မှတ်ရမည်-

(က) တောင်သူလယ်သမား အကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် စစ်မှန်သောဒေသခံတောင်သူလယ်သမား အဖွဲ့အစည်းများကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကိုယ်စားလှယ်များကို အဆင့်တိုင်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခြင်း၊

(ခ) ဒေသခံ တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့အစည်းဝင်များ အကြားဖြစ်ပွားသော မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အငြင်းပွားမှုများကို သက်ဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့အစည်းက ယင်းတို့၏ ဒေသဆိုင်ရာဓလေ့ထုံးစံဖြင့် ဖြေရှင်းခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဂ) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်ကြားခြင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ခုခံချေပခြင်းနှင့် အယူခံခြင်းတို့ကို ခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဃ) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင်အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအား ဥပဒေရေးရာအကူအညီပေးခွင့်ပြုခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ ရယူသုံးစွဲခွင့်ပြုခြင်း၊

(င) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရာ၌ အများပြည်သူရှေ့မှောက်တွင်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် လိုအပ်ပါက အဆင်ပြေသည့် ဒေသဘာသာစကားအား အသုံးပြု၍ စကားပြန်တို့ဖြင့်စစ်ဆေးခြင်း၊

(စ) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းရာတွင် အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် ဘက်လိုက်မှုကင်းရှင်း၍ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး တရားမျှတစွာစီရင်စေခြင်း။

၄၂။ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရာတွင်အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေရေးရာ အထူးကိစ္စရပ်များ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လိုအပ်ပါက သီးသန့်လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးထားသည့် တရားသူကြီးများနှင့် ဥပဒေအရာရှိများဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်သည့် အထူးတရားရုံးများ တည်ထောင်ထားရှိရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းခြင်းကို စောင့်ကြည့်လေ့လာနိုင်ရန်တိုက်ရိုက်အကျိုးခံစားခွင့်မရှိသော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအားလုံးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော လွတ်လပ်သည့် စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းပြီး၊ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေးမှုများ ခန့်ထားတာဝန်ပေးခြင်း၊

(ဂ) မြေနှင့်ဆက်စပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် လယ်သမားအကြားဖြစ်စေ၊ လယ်သမားအချင်းချင်းဖြစ်စေအငြင်းပွားမှုများကို ဘက်မလိုက်သော အနုညာတခုံသမာဓိနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များသတ်မှတ်ခြင်း၊

(ဃ) အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၊ လယ်သမားများနှင့် ပုဂ္ဂလိကတို့ ပူးတွဲပါဝင်သော မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အငြင်းပွားမှုများကို လွတ်လပ်သည့် သုံးပွင့်ဆိုင် အနုညာတခုံသမာဓိနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းမည့် လုပ်ငန်းစဉ်တည်ထောင်ခြင်း၊

(င) တောင်သူလယ်သမားများ၊ အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် မြေအသုံးချခွင့် ရရှိထားသူများက တည်ဆဲဥပဒေများအရ ဘက်မလိုက်သော အနုညာတခုံသမာဓိရုံး၊ တရားရုံးများနှင့် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အလွယ်တကူထိတွေ့အသုံးပြုနိုင်ရန်နှင့် တရားဝင်တိုင်တန်းမှုတို့ကို မှတ်ပုံတင်ထားရှိရန် သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၌ တိကျရှင်းလင်းသောလုပ်ထုံးလုပ်နည်း လုပ်ငန်းစဉ်များ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၄၃။ အပိုဒ်၄၂ပါ လမ်းညွှန်ချက်များကိုအခြေခံ၍ ဘက်မလိုက်သော မြေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းရေးအတွက် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ယင်းတို့အားစောင့်ကြပ်လေ့လာရန် တိကျသောနည်းလမ်းကို တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ရှေ့ပြေးစီမံချက်များဖြင့် သုတေသနပြုစမ်းသပ်ဖော်ထုတ်ရမည်။

အခန်း (၂)

အယူခံခြင်း

၄၄။ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အငြင်းပွားမှုနှင့် မြေစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လူတစ်ဦးချင်းစီနှင့် အဖွဲ့အစည်းများက တရားရုံး၌ အယူခံဝင်ခွင့်ရရှိနိုင်ရေးအတွက် သုတေသနပြုဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၅။ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အယူခံမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ရမည့်ကိစ္စများကို အများပြည်သူရှေ့မှောက်၌ ပွင့်လင်းမြင်သာသည့်နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၆။ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားသူတို့၏ အယူခံအခွင့်အရေးများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် စနစ်တကျဆောင်ရွက်နိုင်သော အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိုခွင့်ပြုရမည်။

အပိုင်း - ၇

မြေနှင့် ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခများစည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း၊ မြေလွှဲပြောင်းခနှင့် ထိုက်သင့်သောတံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကိစ္စရပ်များ

၄၇။ မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ခိုင်မာခြင်း၊ မြေဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်မြေအရင်းအမြစ်ကာကွယ်ခြင်းတို့ကို ရေရှည်တည်ရှိစေရန် အခြေခံကျသော ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်သည့် ညီညွတ်မျှတသော မြေခွန်စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာသော မြေလွှဲပြောင်းခကောက်ခံခြင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၈။ မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခစနစ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) မြေခွန်နှင့် အခြားအခွန်အခနှုန်းထားများ သတ်မှတ်ခြင်း၊

(ခ) မြေခွန်နှင့် အခြားအခွန်အခစည်းကြပ်ခြင်း၊

(ဂ) မြေခွန်နှင့် အခြားအခွန်အခကောက်ခံခြင်း။

၄၉။ မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခများ စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းကို အောက်ပါအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများက ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊

(ခ) နေပြည်တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊

(ဂ) ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊

(ဃ) မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊

(င) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များ။

၅၀။ မြေအသုံးချမှုမူဝါဒ၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ အခြေခံသဘောတရားများနှင့်အညီ နိုင်ငံတော် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သင့်လျော်မျှတသည့် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သော အခွန်အခများကိုမြေအသုံးချသူများနှင့် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအားလုံးက ဥပဒေနှင့်အညီ အပြေအကြေထမ်းဆောင်စေရမည်။

၅၁။ မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခများသည်မျှတခြင်း၊ သာတူညီမျှခြင်းနှင့် သင့်လျော်ခြင်းရှိ၍ ထိုအခွန်အခများ ကောက်ခံမှု၊ ပေးသွင်းမှုဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရှင်းလင်းထိရောက်ပြီးပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရမည်။

၅၂။ မြေလက်ဝါးကြီးအုပ်မှုနှင့် မြေဈေးကစားမှုတို့ကို ကာကွယ်ရန်အလို့ငှာ မြေဧကလက်ဝယ်ထားရှိမှု ပမာဏအလိုက်ထမ်းဆောင်ရမည့် အခွန်အခနှုန်းထား တိုးမြှင့်စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း၊ မြေလပ်ခွန် စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းနှင့် အခြားမြေခွန် စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုသည့်မူကိုချမှတ်ရမည်။

၅၃။ အလှည့်ကျအနားပေး တောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းကို အခြေခံစားဝတ်နေရေးအတွက်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် အလားတူပုဟုယူဆရန်လိုအပ်ပြီး တောင်ယာအတွက်ကောက်ခံသော အခွန်နှုန်းထားမှာသာမန်စိုက်ပျိုးသူ သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးသူမိသားစုအလိုက် ကောက်ခံသည့်အများဆုံးနှုန်းထားထက်မပိုသော ကောက်ခံမှုဖြစ်ရမည်။

၅၄။ မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခနှုန်းထားများကို သတ်မှတ်ရန် ယေဘုယျထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့်အချက်များတွင် မြေအသုံးချမှု၊ လက်ရှိဈေးကွက်ပေါက်ဈေးနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး၊ အသုံးပြုနိုင်သည့်မြေဧရိယာ၊ လူတို့တည်ဆောက်ထားသော တိုးတက်ပြုပြင်မှုများ၏တန်ဖိုး၊ ကာကွယ်ထားသောနယ်မြေများကို ပယ်ထုတ်ခြင်းနှင့် ဒေသဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်၊ အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းများပါဝင်ရမည်။

၅၅။ နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့၏ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းရေးကိုဦးတည်၍ မျှတပြီးသာတူညီမျှမှုရှိသော မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခွန်နှုန်းများဖြစ်စေရန် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်၊ သီးနှံထွက်ရှိမှု၊ ဈေးကွက်နှင့်ဆက်သွယ်နိုင်မှု၊ သီးနှံဈေးနှုန်းနှင့် မြေမှအသားတင်ထုတ်လုပ်မှု၊ စိုက်ပျိုးရေးမှအပ မြေပေါ်မြေအောက် မြေအသုံးချမှုလုပ်ငန်းများမှ အသားတင်အကျိုးအမြတ်များပေါ်အခြေခံ၍ တန်ဖိုးတွက်ချက်မှုပါဝင်သော လူမှုစီးပွားရေး စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းများပြုလုပ်ရမည်။

၅၆။ အခွန်နှုန်းထားများသတ်မှတ်ရာတွင် အခြေခံစားဝတ်နေရေးကို အခြေခံသည့် မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် သာမန်အခွန်အခများနှင့် စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် အခြားနည်းလမ်းဖြင့် စီးပွားဖြစ်မြေအသုံးချမှုတို့အပေါ် အခြေခံသောမြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အထူးအခွန်အခများဟူ၍နှစ်မျိုးခွဲခြားသတ်မှတ်ရမည်။

၅၇။ လက်ရှိမြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခနှုန်းထားများနှင့် မြေခွန်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ပြင်ဆင်နိုင်ရန်အောက်ပါအချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ သုတေသနပြုလုပ်ရမည်-

(က) မျှတ၍ သာတူညီမျှမှုရှိသော အခွန်နှုန်းထားဖြင့် ကောက်ခံရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများသတ်မှတ်ခြင်း၊

(ခ) အခြေခံစားဝတ်နေရေးအတွက် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သော တောင်သူလယ်သမားများ၏ စားဝတ်နေရေး လုံခြုံခိုင်မာမှုအတွက် သင့်လျော်သော ခြွင်းချက် သို့မဟုတ် အခွင့်အရေးပေးခြင်း၊

(ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ)များက သတ်မှတ်ထုတ်ပြန်သည့် မြေ၏ကာလတန်ဖိုးသတ်မှတ်ချက် စံနှုန်းများနှင့် မြေခွန်နှုန်းထားများကို သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးတွင် ကြော်ငြာထားခြင်း၊

(ဃ) မြေအသုံးချသူအားလုံးထံမှ မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခများစည်းကြပ်ကောက်ခံရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာသည့် အုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်း၊

(င) မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခနှုန်းထားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် မျှတမှုနှင့်သာတူညီမျှမှုမရှိပါက မြေအသုံးချသူများက ပြန်လည်တင်ပြခွင့်ရရှိနိုင်ရန် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရာတွင်လွယ်ကူပြီး ဘက်မလိုက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ် တည်ထောင်ခြင်း၊

(စ) မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခများစည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်း။

၅၈။ မြေဝယ်ယူခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ ချေးငွေအတွက် အာမခံတင်သွင်းခြင်းနှင့် အခြားနည်းဖြင့် မြေအသုံးချခွင့်လွှဲပြောင်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သင့်လျော်မျှတသည့် စရိတ်ဖြင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုသော မြေဈေးကွက်များ ချောမွေ့စွာ လည်ပတ်ရေးနှင့် စနစ်တကျဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၉။ ထိုက်သင့်သောမြေလွှဲပြောင်းခနှင့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်များသည် မျှတခြင်း၊ သာတူညီမျှခြင်းနှင့် သင့်လျော်ခြင်းရှိရမည့်ပြင် အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ ပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ရှင်းလင်းမှု၊ ထိရောက်မှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရမည်။

၆၀။ မြေဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် မှန်ကန်သော မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူက သိရှိရယူနိုင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်တွင်ဆောင်ရွက်မည့် မြေလွှဲပြောင်းမှုများကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ တစ်နေရာတည်းတွင် စုပေါင်းဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို သုတေသနပြု၍ တည်ထောင်ရမည်။

၆၁။ မြေဈေးကွက်ရှိ များပြားလာသော မြေလွှဲပြောင်းမှုများကို အချိန်မီတိကျစွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် မြေဈေးကွက်တွင်ပါဝင်သူအားလုံးထံမှ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်ရယူခြင်းနှင့် မြေလွှဲပြောင်းမှုအတွက် အဖိုးအခများကောက်ခံ၍ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဘဏ္ဍာငွေသို့ ပေးသွင်းရမည်။ ယင်းဘဏ္ဍာငွေမှနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း၊ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် မှတ်တမ်းထားရှိ သောအခြေခံအဆောက်အအုံများကို ခေတ်မီစေခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ခြင်းနှင့် အများပြည်သူ ဝန်ဆောင်မှုတို့အတွက် ကျခံသုံးစွဲရမည်။

၆၂။ ထိုက်သင့်သောတံဆိပ်ခေါင်းခွန်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကောက်ခံခြင်းပြုနိုင်ရေးအတွက် -

(က) မြေလွှဲပြောင်းမှုကိုမှတ်ပုံတင်ခြင်း သို့မဟုတ် တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုခြင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ထိုက်သင့်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ပေးဆောင်စေရန်နှင့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်တိမ်းရှောင်မှုမရှိစေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်၊

(ခ) ထိုက်သင့်သည့်တံဆိပ်ခေါင်းခွန်များသည် မျှတခြင်း၊ သာတူညီမျှရှိခြင်း၊ သင့်လျော်ခြင်းရှိရမည်၊

(ဂ) အခွန်တံဆိပ်ခေါင်းများကို ကြိုတင်ရောင်းချ၍ မှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာဒေသအစိုးရများက လက်ရှိပေါက်ဈေးအပေါ် အခြေခံ၍ ပွင့်လင်းမြင်သာသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် သတ်မှတ်ထုတ်ပြန်သည့် မြေယာကာလတန်ဖိုး သတ်မှတ်ချက်စံနှုန်းများ၊ မြေတန်ဖိုးအရ တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကောက်ခံပေးသွင်းသည့် သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးတွင် သတ်မှတ်နှုန်းထားများကို ထင်ရှားစွာ ကြော်ငြာခြင်းပြု ရမည်၊

(ဃ) မြေအသုံးချသူ၏ အိမ်ထောင်ဖက်ကို မှတ်ပုံတင်မှတ်တမ်းတွင် စာရင်းဖြည့်သွင်းခြင်း၊ အမွေဆက်ခံခြင်း သို့မဟုတ် လက်ရှိမှတ်ပုံတင်ထားသည့် မြေအသုံးပြုသူ၏မိသားစုဝင်တစ်ဦးဦးသို့ ပေးကမ်းခြင်းပြု၍ မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေး လွှဲပြောင်းရာတွင် ထိုက်သင့်သောတံဆိပ်ခေါင်းခွန် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြင်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်၊

(င) နိုင်ငံတော်က မြေအသုံးချသူ၊ ယင်း၏ အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် မိသားစုသို့လည်းကောင်း၊ တရားဝင်မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများကို မှတ်ပုံမတင်ရသေးသည့် အဖွဲ့အစည်းသို့လည်းကောင်း မြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးလွှဲပြောင်းရာတွင် ထိုက်သင့်သောတံဆိပ်ခေါင်းခွန် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်၊

(စ) အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေများကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက် ငှားရမ်းခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်းတွင် အဖိုးအခနှင့် ထိုက်သင့်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကို မြေ၏အမှန်တန်ဖိုး၊ ပြောင်းလဲပြုပြင်မှုများ၊ သီးနှံများ၊ မြေပေါ်မြေအောက်ရှိ အခြားသဘာဝသယံဇာတများအပေါ် အခြေပြု၍ သတ်မှတ်ရမည်။

၆၃။ အပိုဒ်၆၂ပါလမ်းညွှန်ချက်များကို အခြေခံ၍ ထိုက်သင့်သည့်တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းပြုရန် တိကျသောနည်းလမ်းတစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော နည်းလမ်းများကိုရွေးပြေးစီမံချက်များဖြင့်သုတေသနပြုစမ်းသပ်ရမည်။

အပိုင်း - ၈

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများ

၆၄။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတို့၏ ရိုးရာမြေအသုံးချမှု အလေ့အကျင့်များကို သိရှိလိုက်နာကျင့်သုံးရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ ရိုးရာမြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေး အပြည့်အဝရရှိရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ ယင်းအခွင့်အရေးကို ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ ဘက်မလိုက်သောအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို အသင့်အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း ရိုးရာမြေအသုံးချမှုစနစ်ကို အမျိုးသားမြေဥပဒေ၌ ပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်။

၆၅။ မြို့နယ်မြေအသုံးချမှုကော်မတီ၏ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုမြေအသုံးချမှုကော်မတီများ ပါဝင်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် မြေအသုံးချမှုမြေပုံနှင့်မှတ်တမ်းများကို အောက်ပါတို့အတွက်ပြုစုပြင်ဆင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်-

(က) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ နေထိုင်သည့် သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် မြေအရင်းအမြစ်များကို ရိုးရာဓလေ့အရ အသုံးပြုသည့် နယ်မြေဒေသများတွင်မြေကို လက်ဝယ်ထားရှိမှု၊ အသုံးချမှု၊ မြေတည်ရှိမှုနှင့် ခွဲဝေလုပ်ကိုင်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အမှန်အတိုင်းသိရှိနိုင်ရန်၊

(ခ) မြေအသုံးချမှု စီမံကိန်းများရေးဆွဲရာတွင် လူမှုရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် စီးပွားရေးကိစ္စရပ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်၊

(ဂ) မြေအသုံးချမှု၊ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုများနှင့် ကျူးကျော်မှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် ညီညွတ်မှန်ကန်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန်။

၆၆။ သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာမြေအသုံးချမှုမြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများပြုစုပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

(က) ရိုးရာမြေအသုံးချမှုအလေ့အထများကို ကျွမ်းကျင်သည့် တိုင်းရင်းသား ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ညှိနှိုင်း၍ ၎င်းတို့ကိုလည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရမည်၊

(ခ) လက်ရှိမြေအသုံးချမှုကို မှတ်တမ်းနှင့်မြေပုံများတွင် ဖော်ပြထားခြင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ မြေအသုံးချလျက်ရှိသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ရိုးရာမြေစီမံအုပ်ချုပ်မှု အလေ့အထများကို အသိအမှတ်ပြုကာကွယ်ရမည်၊

(ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အဖွဲ့အစည်းများတွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သော အကျိုးသက်ဆိုင်သူတို့၏ အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုပြီး ယင်းတို့၏မြေအသုံးချမှုကို မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် တည်ဆဲဥပဒေများတွင်ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၆၇။ ရှေးရိုးစဉ်လာမြေကို ရိုးရာနည်းလမ်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးသော တစ်သီးပုဂ္ဂလ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများ၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုအပေါ် ဆုံးဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ၌ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုခေါင်းဆောင်များ၊ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်စေရမည်။

၆၈။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ ရိုးရာထုံးတမ်းစဉ်လာအရ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသောမြေများသည် သစ်တောမြေ သို့မဟုတ် လယ်ယာမြေ သို့မဟုတ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းတို့တွင် အကျုံးဝင်လျက်ရှိပါက မြေအမျိုးအစားနှင့် မြေအတန်းအစားများ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာသတ်မှတ်၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ အကာအကွယ်ပေးခြင်းတို့ကို အကျိုးသက်ဆိုင်သူများပါဝင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ အသုံးချလျက်ရှိသည့် မြေများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ မြေအမျိုးအစားပြန်လည်သတ်မှတ်ခြင်း မပြုရသေးမီ အများပြည်သူ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းများမှအပ အခြားမြေ အသုံးချခွင့်ပြုခြင်းအား ယာယီအားဖြင့် ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။

၆၉။ အမျိုးသားမြေ ဥပဒေသစ်ပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ခိုင်မာသော မြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် တည်ဆဲဥပဒေများအရ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေများကို နှစ်ရှည်လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ငှားရမ်းခြင်းကြောင့် မြေအမျိုးအစား ပြန်လည်သတ်မှတ်ခြင်းကြောင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ ရိုးရာထုံးတမ်း

အစဉ်အလာအရ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသောမြေများ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရန် အကာအကွယ်ဖြစ်ရမည်။

၇၀။ သစ်တောမြေ သို့မဟုတ်လယ်ယာမြေ သို့မဟုတ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့်မြေပေါ်တွင် အလှည့်ကျအနားပေး တောင်ယာမြေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရိုးရာမြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးကို မှတ်ပုံတင်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားမြေဥပဒေသစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၇၁။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကို ခံနိုင်သည့် စွမ်းရည်များတိုးတက်စေရန်နှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံစေရန် အလို့ငှာယင်းတို့၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ခိုင်မာစေရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအလေ့အထများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် နည်းပညာ၊ ဘဏ္ဍာငွေနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံ လိုအပ်ချက်များ ပံ့ပိုး ပေးရမည်။

၇၂။ အပိုဒ် ၇၀ပါဖော်ပြချက်များကို အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအဖွဲ့ အစည်းများက ကူညီပံ့ပိုးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၇၃။ အမျိုးသားမြေဥပဒေသစ်တွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများ နှင့်သက်ဆိုင်သော အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် ရိုးရာတိုင်းရင်းသား အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေး လက်တွေ့လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သတ်မှတ်နိုင်ရန် အမျိုးသား မြေဥပဒေသစ်တွင် ပါဝင်စေရမည့်ပြင် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရာတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အဖွဲ့အစည်းအတွင်း လူအများကလေးစား၍ ဩဇာတိက္ကမရှိသူများကို ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိစေရမည်။

၇၄။ မတရားသိမ်းဆည်းခံရခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အခြားအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိနေထိုင် လုပ်ကိုင်သောမြေကို စွန့်ခွာသွားရသော တိုင်းရင်းသားများ မိမိနေရပ်ဒေသသို့ ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လိုပါက နိုင်ငံတကာတွင်ကျင့်သုံးနေသော အကောင်းဆုံး လုပ်ထုံးလုပ် နည်းများနှင့် လူ့အခွင့်အရေးစံများနှင့်အညီ လုံလောက်သည့် မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် နေထိုင်ခွင့်တို့ ရရှိစေရန်စနစ်တကျ စီမံဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

အပိုင်း - ၉
အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ၏ တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးများ

၇၅။ အမျိုးသမီးများအားပုံစံမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများကို ပပျောက်စေရေးဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတို့အရ အမျိုးသားမြေဥပဒေသစ်ပြဋ္ဌာန်းရာတွင် မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် မြေစီမံခန့်ခွဲမှုတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများသည်အောက်ပါအခွင့်အရေးများကို တန်းတူရရှိစေရန်ပြဋ္ဌာန်းရမည်-

(က) မြေကိုတစ်ဦးတည်း အမည်ပေါက်ထားရှိခွင့်၊ ပူးတွဲအမည်ပေါက်ထားရှိခွင့်နှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊

(ခ) ဥပဒေအရ မြေခွဲဝေချထားခံပိုင်ခွင့်နှင့်မြေစီမံခန့်ခွဲခွင့်၊

(ဂ) မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် မြေစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အမွေဆက်ခံခွင့်၊

(ဃ) ခင်ပွန်း သို့မဟုတ် ဇနီးကွယ်လွန်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းခွဲဝေရာတွင်ဖြစ်စေ၊ လင်မယားကွာရှင်းရာတွင်ဖြစ်စေ၊ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် မြေစီမံခန့်ခွဲမှုကို ဆက်ခံခွင့်၊

(င) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာကျင့်သုံးမှုနှင့် စနစ်များအပါအဝင် နိုင်ငံသားအားလုံး၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ မြေလွှဲပြောင်းမှုနှင့် ဆက်ခံမှုအခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကိုယ်စားပြုပိုင်ခွင့်၊

(စ) လိုအပ်ချက်အရ မြေသိမ်းယူခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်အစားထိုး ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကိုယ်စားပြုပိုင်ခွင့်၊

(ဆ) မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတင်းအချက်အလက်ကောက်ယူခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း၊ အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းတို့ ပြုရာတွင် ပါဝင်ခွင့်၊

(ဇ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အဖွဲ့အစည်းဝင်များ၏ အခွင့်အရေးများကို အိမ်ထောင်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေဥပဒေအရ အသိအမှတ်ပြုကာကွယ်ပြီး ယင်းတို့၏ မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးကို မှတ်ပုံတင်ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်။

၇၆။ အထက်အပိုဒ်၇၅ပါ အခွင့်အရေးတို့ကို ရရှိခံစားနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ရပ်မိရပ်ဖများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများက အကူအညီပေးနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

အပိုင်း - ၁၀
ဥပဒေများ သဟဇာတဖြစ်စေခြင်းနှင့် ဥပဒေအသစ် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း

၇၇။ (က) နိုင်ငံတော်ရှိမြေနှင့်သက်ဆိုင်သော တည်ဆဲဥပဒေအားလုံးကို သဟဇာတ ဖြစ်စေရေးအတွက် ဤအမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို လမ်းညွှန်အဖြစ် အသုံးပြု၍ အမျိုးသားမြေဥပဒေသစ်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်၊

(ခ) အမျိုးသားမြေဥပဒေရေးဆွဲရာ၌ ဤအမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒပါ အများပြည်သူပူးပေါင်းပါဝင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကိုကျင့်သုံးရမည်၊

(ဂ) အမျိုးသားမြေဥပဒေကို ရေးဆွဲရာတွင် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အဓိကလုပ်ငန်းအဆင့်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

(၁) အမျိုးသားမြေဥပဒေကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ရသည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို အများပြည်သူ၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ တောင်သူလယ်သမားများနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအား အောက်ခြေအထိ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပအသိပေးခြင်းနှင့် အခြားသင့်လျော်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အသိပေးခြင်း၊

(၂) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာနှင့် ဒေသအတွင်းရှိ အခြားနိုင်ငံများ၏ အတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာ၍ နိုင်ငံတော်၏ ထူးခြားသောအခြေအနေများ၊ တွေ့ကြုံနေရသော ပြဿနာများ၊ နိုင်ငံအတွင်းရှိမြေနှင့် အခြားသဘာဝ သယံဇာတများကို အသုံးပြုသူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုအခြေပြုလျက် အမျိုးသားမြေဥပဒေ (မူကြမ်း)ကို ပြုစု၍ မီဒီယာများအပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာအကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် အများပြည်သူတို့က သုံးသပ်အကြံပြုနိုင်ရေးအတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၃) အမျိုးသားမြေဥပဒေ(မူကြမ်း)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသားအဆင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပရာတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူအားလုံး ပါဝင်စေခြင်း၊

(၄) အမျိုးသားမြေဥပဒေ (မူကြမ်း)ကိုအပြီးသတ် ပြင်ဆင်၍ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း။

အပိုင်း- ၁၁

စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့် အကဲဖြတ်မှု

၇၈။ (က) နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးတွင် အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒနှင့် သက်ဆိုင်သော ဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လေးစားလိုက်နာခြင်းတို့ကို အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီက အချိန်ကာလအပိုင်းအခြားအလိုက် စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်မှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်၊

(ခ) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုကောင်စီသည် မြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ မြေခွဲဝေချထားခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းစဉ်များ အရည်အသွေးကောင်းမွန်စေခြင်း၊ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လေးစားလိုက်နာခြင်း စသည်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစီရင်ခံမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများထုတ်ပြန်ပြီး အစိုးရဌာနအဖွဲ့အစည်းများက လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရမည်၊

(ဂ) စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်မှုအစီရင်ခံစာကို အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့အစည်းများ၊ တောင်သူလယ်သမားများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သူများတို့ထံမှ မှန်ကန်၍ ခိုင်လုံသော သက်သေအထောက်အထားများကို အခြေခံ၍ ပြုစုရမည်၊

(ဃ) စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်မှုကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် -

(၁) မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်အစားထိုးဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ မရှိစိစစ်ရမည်၊

(၂) မြေမှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးများ တောင်းဆိုခြင်း အပေါ် ဘက်လိုက်မှုကင်းသော ဖြေရှင်းမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၃) မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေး တောင်းဆိုမှုဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းနှင့် နေရာကို စိစစ်ရမည်၊

(၄) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာမြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများကို တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၅) မြေခွဲဝေချထားခြင်း မြေပုံများနှင့်မှတ်တမ်းများကို လက်ရှိအချိန်ထိ ပြည့်စုံပြီး တိကျမှန်ကန်စေရန် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၆) အများပြည်သူပါဝင်သော မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတည်ထောင်ခြင်းနှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၇) သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများအကြားဆက်သွယ်မှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေကို စိစစ်ရမည်၊

(၈) မတရားသောနည်းလမ်းဖြင့် မြေသိမ်းယူမှုကို ကာကွယ်ရေးအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အကာအကွယ်များကို အကျိုးသက်ရောက်မှုဆန်းစစ်ရန် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများတွင် အသုံးပြုခြင်း ရှိ မရှိစိစစ်ရမည်၊

(၉) အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသော မြေများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များကို လေးစားလိုက်နာခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၁၀) ညီညွတ်မျှတသော မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခနှုန်းထားများ၊ မြေလွှဲပြောင်းခကောက်ခံသည့် နှုန်းထားများနှင့် ထိုက်သင့်သော တံဆိပ်ခေါင်းခွန်များကို သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၁၁) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒအရ ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အခြားလိုအပ်ချက်များကိုပြုစုပြီး အကောင်အထည်

ဖော်ရာတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်သူအားလုံးတို့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းကိုကျင့်သုံးခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၁၂) အများပြည်သူအကျိုးငှာ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကို သတ်မှတ်အချိန်ကာလအလျောက်ပြင်ဆင်ခြင်းရှိမရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၁၃) အမျိုးသားမြေ ဥပဒေနှင့်ဤအမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒကိုအခြေခံ၍ မြေနှင့်သက်ဆိုင်သောတည်ဆဲဥပဒေများကို သဟဇာတဖြစ်ခြင်းရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၁၄) မြေအသုံးချမှု ကော်မတီအဆင့်ဆင့်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ ထိရောက်မှု ရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်၊

(၁၅) အမျိုးသမီးများ၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိ မရှိ စိစစ်ရမည်။

(င) စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုနှင့် အကဲဖြတ်မှု တွေ့ရှိချက်များ၊ စိစစ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက်များကို လွှတ်တော်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများသို့နှစ်စဉ်တင်ပြပြီး ပြည်သူလူထုအား အသိပေးရမည်။

အပိုင်း - ၁၂

သုတေသနပြုခြင်းနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း

၇၉။ အများပြည်သူတို့ မြေအသုံးချမှုအခွင့်အရေးကို ကောင်းစွာသိရှိနားလည်စေရေး၊ အမျိုးသား မြေအသုံးချမှုမူဝါဒကျင့်သုံးမှု အားကောင်းလာစေရေးနှင့် အများပြည်သူတို့၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်ရေးတို့အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများနှင့် ဒေသခံများ ထိရောက်စွာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အမျိုးသားမြေဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့်ဤမူဝါဒပါချမှတ်ထားသော ဆောင်ရွက်ချက်များကို စမ်းသပ်အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းတို့ပြုရမည်။

၈၀။ သုတေသနပြုခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်းနှင့် ရှေ့ပြေးစီမံချက်များအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များတွင် အောက်ပါတို့ပါဝင်ရမည်-

(က) အမှန်မြေအသုံးချမှုစာရင်းကို အသေးစိတ်စိစစ်ခြင်း၊ မြေအမျိုးမျိုးအသုံးချမှုနှင့် ထိုသို့အသုံးချသည့်အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှု၊

(ခ) အဆိုပြုထားသည့် အများပြည်သူပူးပေါင်းပါဝင်သော မြေအသုံးချမှုစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းနှင့်ဇုန်သတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အကောင်းဆုံး အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှု၊

(ဂ) လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူလယ်သမားများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများနှင့် အမျိုးသမီးများအပါအဝင် အကျိုးထိခိုက်လွယ်သူများ၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများ၊

(ဃ) မြေအသုံးချမှုမှတ်တမ်းများနှင့် မြေပုံများကို အတည်ပြုနိုင်ရန် အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ ပြင်ဆင်နိုင်သော အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများ၊

(င) မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ယခင်နှင့် လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော အငြင်းပွားမှုအမျိုးမျိုး အတွက် အကောင်းဆုံးဖြေရှင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အသုံးပြုရမည့် ထိရောက် သောနည်းလမ်းများ၊

(စ) တိကျသည့်မြေလွှဲပြောင်းမှုကိုအခြေခံသည့် ဒေသအလိုက် မြေအမျိုးမျိုးအတွက် ဈေးကွက်တန်ဖိုးအချက်အလက်များနှင့် ဈေးကွက်ဦးတည်ချက်များ၊

(ဆ) ဒေသအမျိုးမျိုးတွင် မြေအမျိုးမျိုးကို စဉ်ဆက်မပြတ် အသုံးချရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများ၊

(ဇ) လက်ရှိမြေအသုံးချသူများနှင့် နေထိုင်သူများသည် မြို့ကြီးများနှင့်မြို့များသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်မှုအတွက် မြို့ပြဒေသများတွင်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိအိမ်ရာများနှင့်အနီးအနားတွင်လည်းကောင်း နေရာချထားပေးနိုင်ရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ငွေဖြင့် အိမ်ရာများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ပေး ခြင်းနှင့် စားဝတ်နေရေးအထောက်အပံ့ပေးသည့် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများ၊

(ဈ) သစ်တောမြေ၊ စိုက်ပျိုးမြေ၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရမြေ၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ၊ မြို့မြေ၊ ရွာမြေများနှင့် အခြားမြေများအတွက် လက်ရှိမြေအသုံးချမှုမှတ်တမ်းနှင့် မြေပုံများကို အတည်ပြုခြင်းနှင့် လက်ရှိအချိန်အထိ ပြည့်စုံပြီး မှန်ကန်တိကျစေရန် ပြင်ဆင်ခြင်းအတွက် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများ၊

(ည) ဓလေ့ထုံးတမ်းအရမြေအသုံးချမှု သို့မဟုတ် မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းမရှိသော မြေအသုံးချမှုတောင်းဆိုချက်များကို တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုရန် ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေကို သင့်လျော်စွာ ကျင့်သုံးခြင်း၊

(ဋ) မြေဆီလွှာအမျိုးအစား၊ မြေတည်ရှိမှု၊အခြားမြေရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ သင့်လျော်သော မြေအသုံးချနိုင်သည့် နည်းလမ်းများကိုရွေးချယ်ကျင့်သုံးခြင်း၊

(ဌ) အများပါဝင်၍ မြေအသုံးချမှုမြေပုံရေးဆွဲခြင်း၊ လက်ရှိမြေအသုံးချမှု အခွင့်အရေးများကို စိစစ်အတည်ပြုခြင်း၊ အများပြည်သူက မိမိတို့နေထိုင်ရာအနီးတွင် မြေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်အမှန်များကို ရယူအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက်လွယ်ကူချောမွေ့စေသော သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာကို လိုအပ်သလို အသုံးပြုခြင်း၊

(ဍ) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒပါ သုတေသနပြုခြင်းနှင့် စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းနည်းလမ်းများအပြင် အခြားသင့်လျော်သော မြေအသုံးချမှုနည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ပ) မတရား သိမ်းဆည်းခံရခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အခြားအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ မိမိနေထိုင်လုပ်ကိုင်သောမြေကို စွန့်ခွာသွားရသူများ၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့် နှင့် နေထိုင်ခွင့်များ ပြန်လည်အစားထိုး ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည့် အကောင်းဆုံး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သုတေသနပြုခြင်း၊

(ဏ)နိုင်ငံသားများ၏ မြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် စားဝတ်နေရေး၊ အမျိုးသား စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံရေး၊ အမျိုးသားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ လူမှုရေးအာမခံချက်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အကျိုးအမြတ်များအပေါ် သက်ရောက်မှုတို့ကိုသိရှိနိုင်ရန် မြေအသုံး ချမှု ပြောင်းလဲမှုကို သုတေသနပြု ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(တ)မြေနှင့်ဆက်စပ်သည့် အခွန်အခများ စည်းကြပ်ကောက်ခံခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သုတေသနပြုဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ထ)မြေမဲ့ယာမဲ့များအား နေရာချထားနိုင်ရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများကို သုတေ သနပြု ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၈၁။ သုတေသနပြုခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်းနှင့် ရှေ့ပြေး စီမံချက်များဆောင်ရွက်ရန်အတွက် စီမံကိန်းအဆိုပြုရာတွင် သက်ဆိုင်ရာဒေသခံ အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများကို အဆင့်တိုင်းတွင်ပါဝင်ခွင့်ပြုရမည်။

၈၂။ လူပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ သုတေသနပြုခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်းနှင့် ရှေ့ပြေးစီမံချက်များအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် အချက် များကို လွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အားပေးကူညီရမည်။

၈၃။ သုတေသနတွေ့ရှိချက်ရလဒ်များနှင့်အညီ အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒ၊ အမျိုးသား မြေဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ဆက်စပ်ဥပဒေများကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်းနှင့် အသစ်ပြဋ္ဌာန်းရေးဆွဲခြင်းများတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစား အသုံးပြုရမည်။

အပိုင်း - ၁၃

အထွေထွေ

၈၄။ ဤမူဝါဒကို မြေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်သေခံချက်များအပေါ် အခြေပြုသည့် သုတေသနရလဒ်နှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၏ ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး အများပြည်သူပါဝင်သော ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်များမှ တင်ပြချက်များကို ထင်ဟပ်စေရန် ပြောင်းလဲလျက်ရှိသော နိုင်ငံတော်၏ လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ လိုအပ်ချက်များအရ အနည်းဆုံးငါးနှစ်တစ်ကြိမ် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်ခြင်းတို့ကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရမည်။